

Эпир миҫен?

Районти статистика пайӑнче пирӑн корреспондента Нурлат районӑнче 1998 сӑлхи январӑн 1-мӑшӑ тӑлне 57140 сӑн пурӑнни сӑнчен пӑлтернӑ. 1997 сӑлхипе танлаштарсан, районта пурӑнакансен пӑрлехи шучӑ виҫӑре яхӑн чакнӑ, сав вӑхӑтрах хуларӑ пурӑнакансен хисепӑ ӑснӑ.

Халӑх перепиҫӑ пуҫланат

1999-2000 сӑлсенче халӑха черетлӑ перепиҫ тума шутлаҫӑ. Паллах, вӑл пирӑн районта та иртӑ. Ун тӑлне хатӑрленес ӑҫе анлӑн тытӑнман-ха, анчах та малтанхи хӑшпӑр мероприятисем ирттерме планлаҫӑ. Сапла майпа, виҫӑ сӑл иртсен, эпир пирӑн районта мӑн чухлӑ сӑн пурӑннини тӑплӑн пӑлӑпӑр.

Ӕне вильӑх шучӑ чакнӑ

Вырӑнти самоуправленин Совеҫсем панӑ даннӑйсем тӑрӑх, уйрӑм сӑнсен хуҫалӑхсенчи ӑне вильӑх шучӑ, 1997 сӑлхипе танлаштарсан, 6,7 процент чакнӑ. Сав вӑхӑтрах сыснасен шучӑ ӑснӑ. Хальхи вӑхӑтра районти уйрӑм хуҫалӑхсенче 6551 ӑне, 2089 сысна, 10045 сурӑх, 908 лаша, 351 качака тата 385 кролик шутланат.

ТУСПӐХ

НУРЛАТ РАЙОНӒН ОБЩЕСТВАПА ПОЛИТИКА ХАҫАЧӔ
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА НУРЛАТСКОГО РАЙОНА

Хаҫат 1931 сӑлхи июлӑн
9-мӑшӑнче тухма пуҫланӑ.

N19
(4588)

1998 сӑлхи февраль (нарӑс)
уйӑхӑн 18-мӑшӑ, юнкусун

Палӑртнӑ
хакпа.

Нурлат ханасене йышӑнат

Хальхинче "Татнефть" акционер обществин тӑп инженерӑсен семинар-канашлӑвне хутшӑнакансене.

Энергипе тивӑстерессин тата станок-качалкӑсен ӑҫне автоматизацилессин автоматла системин техника хатӑрӑсен мӑнпур комплексне ӑҫе кӑртессин - нефть кӑларакансен хальхи вӑхӑтри сивӑч ыйтӑвӑсенчен пӑри. Ана Тугарстанти нефть промыслисенче пысӑк промышленность масштабӑсенче сӑнӑ технологисене ӑҫлесен хатӑрлес тата пурнаҫа кӑртес тӑлӑшпе "Татнефть" акционер обществин стратегилӑ программиче тӑп вырӑн уйӑрнӑ. Сӑк ыйтусене татса пама пӑрремӑшӑсем пулса нефтьпе газ кӑларакан "Нурлатнефть" уп-

кӑсалхи февралӑн 12-мӑшӑнче нефтьпе газ кӑларакан управленисен тӑп инженерӑсемпе "Татнефть" ӑҫ тӑвакан аппаратӑн специалистӑсен семинар-канашлӑвӑ пулчӑ.

Семинарӑн практикӑлла пайӑ производство объектӑсенче, Кутушири подстанцире, Кутушири нефтьпе пуян 262-мӑш номерлӑ куҫтра, нефтьпе газ кӑларакан 3-мӑш номерлӑ цехӑн диспетчер пунктӑнче.

Сӑнӑ системӑшӑн тӑрӑшакансенчен пӑри "Татнефть" акционер обществин тӑп энергетикӑ В.Я.Чаронов, нефть скважини-

нер Р.А.Сафиуллин ханасене станок-качалкӑсене автоматла ӑҫлеттерессин сӑнӑ технологи-не алла илес тӑлӑшпе ӑҫлекен опытпа сӑнав участокӑе тӑплӑн паллаштарчӑ, чылай ыйтусем сӑне хуравларӑҫ.

Семинар-канашлӑвӑн теорилле пайӑ нефтьпе газ кӑларакан "Нурлатнефть" управленин конференц-залӑнче иртӑ, унта "Татнефть" акционер обществин, нефтьпе газ кӑларакан "Нурлатнефть" управленин структурӑри подразделенисен ертсе пыракан специалистӑсем, сӑк профессие вӑрентекен аслӑ вӑренӑ заведениӑсен предствителӑсем тухса каласрӑҫ.

Канашлурӑ "Татнефть" акционер обществин супервайзерӑ В.И.Рогов акционер обществинче пӑрӑхсем хывас тӑлӑшпе ӑҫсем мӑнле пыни, кунта ӑҫ пахалӑхне ӑстермелли сӑнчен тунӑ отчетӑ итленӑ. ***

Семинар-канашлӑва хутшӑннисем нефтьпе газ кӑларакан "Нурлатнефть" управленин хӑшпӑр объектӑсенче, вӑренӑпе курс комбинатӑнче, спортпа сывлӑх комплексӑнче, бассейнра пулса курчӑҫ.

"Татнефть" акционер обществин тӑп инженерӑ Ш.Ф.Тахаутдинов, семинара йӑркеленӑскер, ӑҫсен шайӑе паллашнӑ хыҫсӑн, Нурлатри промысловиксен

ӑҫне пысӑк хак пачӑ тата малашне те анӑслахсем тума сунчӑ.

В.БУРАЙКИН.

Укерчӑкре: "Татнефть" акционер обществин тӑп инженерӑ Ш.Ф.Тахаутдинов вӑренӑ комбинатӑнчи классенчен пӑринпе паллашат.

равлени тытӑннӑ. Палӑртнӑ тӑлӑше пурнаҫа кӑртес тӑлӑшпе пуҫламӑш ӑҫ тапхӑрне анӑсла ирттернӑ. Сӑкна шута илсе сур сула яхӑн каярах "Нурлатнефть-ре" производствӑпа техника канашлӑвӑсенчен пӑрне ирттернӑ. Акӑ каллех Нурлат сӑрӑ синчи тӑлпулу. Хальхинче кунта

сенче энергипе перекетлекен системӑна пурнаҫа кӑртнини тишкерсе тухрӑ тата нефтьпе газ кӑларакан "Нурлатнефть" управленин ертӑсисемпе специалистӑсем ку тӑлӑшпе лайӑх ӑҫлене палӑртӑ.

"Нурлатнефть" управлени начальникӑ М.М.Хузин, тӑп инже-

Фермаҫа столовай ӑҫлет

"Агрохимсервис" акционер обществин хушма хуҫалӑхӑнче вильӑх-чӑрлӑх ӑрчетекенсен ӑҫ условийӑсене лайӑхлатас, производствӑри тӑкаксене чакарас тӑлӑшпе витӑмлӑ мерӑсем йышӑнаҫӑ. Пӑр вите-не маларахах ӑнесене кӑкармасӑр тытма, вӑсене УДСпа сума оборудованиленӑ пул-

сан, халь вара тепӑр корпуса малта пыракан технологи сӑне куҫарас тӑлӑшпе ӑҫлесӑҫ: вагон вырнаҫтарма никӑс хатӑрленӑ, унпа сумалли зал вырӑнне уҫӑ курӑҫ, витесене реконструкциялес тӑлӑшпе те хӑшпӑр ӑҫсене пурнаҫлӑҫ.

Хальхи вӑхӑтра сӑт суса илессине районта виҫӑмӑш вырӑн

йышӑнакан хуҫалӑхра ӑҫе сӑнӑллӑ йӑркелессен, продукци туса илесси чылай ӑҫессе шанасӑҫ. Вильӑх-чӑрлӑх пӑхакансен йӑла условийӑсене лайӑхлатни те сӑк тӑлӑшсене пурнаҫлама пулӑшӑ. Сапла, юлашки вӑхӑтра пӑрахӑҫа кӑларнӑ йӑла пӑлӑмӑсене халь каллех сӑнетӑҫӑ, тӑпрен илсен,

вильӑх-чӑрлӑх пӑхакансен кану пӑлӑмӑе хӑрлӑ кӑтесе. Сӑк кунсенче фермаҫа столовай та ӑҫлеме тытӑнчӑ. Ана ӑснӑ кун вильӑх-чӑрлӑх пӑхакансемпе уҫсӑн каласу пулчӑ. 14 сӑл хушши повар пулса ӑҫленӑ Рамзия Сафинапа тата Елена Фокеева кунне икӑ хутчен вӑри апат пӑҫересӑҫ. Ферма столовайӑнче вильӑх-чӑрлӑх пӑхакансемсӑр пуҫне, тӑрлӑ профессийӑннисем тата ыттисем те апатланаҫӑ.

Ӕнтеш юбилейне халалласа

Хуларӑ 6-мӑш номерлӑ пуҫламӑш шкулта вӑрениксем Гакиль Сагировӑн пурнаҫӑе пултаруӑхӑ сӑнчен лайӑх пӑлесӑҫ. Уроксене час-часах унӑн пултаруӑхӑе сыхӑнтарса ирттересӑҫ. Педагогсем поэтӑн район хаҫат страницисенче пичетленекен произведенийӑсемпе ачасене, вӑсен ашшӑ-амӑшӑсене паллаштарасӑҫ, ятарлӑ стенд та йӑркелерӑҫ. Сагировӑн 60 сӑлхи юбилейне халалласа ирттернӑ каҫ пысӑк уяв пулса тӑчӑ. Ачасем ентеш валли парне-альбом туса пачӑҫ. Тӑрлӑ наци ачисем поэт сӑввисене вуларӑҫ, юрларӑҫ, ташларӑҫ. Музыка учительници Альмира Гиззатуллина Г.Сагировӑн "Манӑн ялӑм" тата "Сӑлкуҫ" сӑввисем тӑрӑх кӑвӑленӑ пӑрремӑш юррине юрларӑҫ, теприне - ачасем. Поэт произведенийӑсене иллюстрацилес тӑлӑшпе йӑркеленӑ конкурса та ачасем кӑмӑллах хутшӑнчӑҫ. Ачасене йывӑр шӑпаллӑ сӑнӑн, ӑста поэтӑн, художникӑн Гакиль Сагировӑн творчествопе воспитани пани вӑсемшӑн нимӑн палӑрмасӑр юлме.

Суфия СУЛЕЙМАНОВА,
Нурлатри 6-мӑш номерлӑ вырӑс-тугар пуҫламӑш шкулӑн директорӑ.

"ДЕВОН-КРЕДИТ" акционер банкен

әнаслахәсемте малашнечи телдәвәсем

Нурлат хулинче тата Нурлат районенче пурәнакансем.

"Девон-Кредит" акционер банкен Нурлатри филиал районтти предприятиемпе, организациемпе, предпринимательсемпе сыхану тытса, Тугарстанан финанс рынокенче әнасла әслеме тытәнарпа тавата сул ситет.

Ҷак кәске срокра филиал клиентсене тивәстерессин мәнпур сферисене пәлсе ситнә, сав шутра банкомат тата вклад операцияссин пайә урла әс уқсине парасси. Кәсәл Нурлатри сәнавлә пәрәлу управленийә әс уқсине банкомат урла пластикла карттасемпе парасси сине кушә.

Автоматизаци хатәрсене техникапа пуянтлатас теләше пите пысәк әс пурнаслана. Паянхи кун телне филиала техникапа пуянтлатнин шайә клиентсен кулленхи сивәч ыйтәвәссене сәмәл татса пама, малашләха плансем паләртма май парә.

Пирән филиал услугисемпе уса курас текенсен шучә үссе пырат. Сәпла, юридически клиентсен хисепә 65-рен иртрә, уйрәм сынсен 2 пин ытла. Сәк пифрәсем "Девон-Кредит" банка шаннине пәлтерәсә, унән тәп пәлтерәшә - шаңчәкләхпа сирәпләх репутацийә.

"Девон-Кредит" банк тата унән филиаләсем халәха уқса-тенкә хывма явәстарас теләше әнасла әсләсә.

Пирән пата пырәсә, мәншән тесен пирә шаңәсә. Пысәк процентсем банкән тәп кәтартәвә пулманни сичен паян кашни пәлет. Финанс сферинчә әсләсе пухна опыт чылай банксемпе кредит кампанийәсем вкладчиксене пите пысәк процент ставкисемпе иләртинне, анчах халәх уқсине пустарса вәсем кредитсене тата ытти активлә операциясене тупашлә та усәллә ырнастарма пултарайманнине пәлтерәт.

Сәвна пула банксем вкладчиксене процентсем тәлеймәсә тата час-часах хывна уқсана та тавәрсә параймәсә.

Пирән банк халәх вклячәсемпе әсләссин пәлтерәшне,

явапләхне лайәх әнланат. Сәванпа та тәплән шухәшласа, пәр енчен, консервативлә кредит политикине тәпе хурса әсләт, сәкә тәрре тухрә. Банк йышәнакан кашни решение, банк процентсене хәт хәш вәхәтра та тәлесе татма тата вкладчик ыйтсанах унән уқсине парса татма май пултәр тесе тәрлә енчен тәплән тишкерсе пәхса тухат.

Филиал йәркеләннә пәррәмәш кунранах пысәк тата пәчәк әссем пурнаслакан партнерсен интересәсене шута илсе, хәйсен клиентсәсем валли лайәх условисем туса парас тесе әсләт. Эпир хамәрән клиентсене меллә пултәр тесе әсләтпәр, кам та пулин канах ыйтсан вара, әна пулшма май пулншән пите сәванатпәр.

Нурлатри филиалән тавата сул хушшинчи әс кәтартәвәсем: (деноминациленә уқса-тенкәпе)

- баланс тупашә 15004 млн. тенкә

- пурә налуксем тәленә 1598 млн. тенкә

- вәсенчен ыраңти бюджета 862 млн.тенкә

- вкладсем тәрәх процентсем тәленә 3542 млн. тенкә

Нурлатри филиал 1997 сула сәкән пек кәтартусемпе вәсләрә:

- баланс тупашә 3 392 млн. тенкә

- налуксем тәленә 1497 млн. тенкә

сәв шутра ыраңти бюджета 801 млн. тенкә

- вкладсем тәрәх процентсем тәленә 1194 млн.тенкә.

Банк Советән решенийәпе сәк сулсенче Нурлатри филиал районта иртререкен мероприятиясем валли 18 миллион тенкә панә. Кусем - ачасем валли сәнә сул парни туялма, вәрә ветеранәсене сәнтерү кунәнче тата Ватә сынсен кунәнче парнесем пама, мечәт, чиркү, 4-мәш номерлә школа тума, Г.Кариев ячәпе хисәленекен сәмрәксен тутар театри йәркәлеме.

Халәхи вәхәт телне "Девон-Кредит" акционер банкән 10 филиалә пур, вәсем Тугарстан республикин кәнтәр-хәвел-

тухәс енчи промышленность хулисәнче тата унән тәп хулинчә ырнашә. Нефть кәларакан тата нефть әсләсе хатәрлекен отрасльсен пысәк рентабеллә предприятийәсем, нефтяниксене оборудованипе тивәстерекен тата партнерсем шутланакан предприятиемпе, бюджет тата обществәлла организацием, предпринимательсем, Тугарстан Республикинчә пурнакансем банк клиентсәсем пулса тәрәсә. "Девон-Кредит" акционер обществи тивәстерекен юридически клиентсен пәрлехи шучә 1600 ытла. Уйрәм сынсен - 64000 ытла.

Банк хәйән хәватне сулсерен үстерәт, тәнчере малта пыракан ушкәнсемпе танлашәт, кәтартусемпе, тәпрен илсен, банк рентабелләхән шайәпе Рәсәйри пысәк банксенчен - "Менатен", "Мост-банк", "Альфа-банк" тата ыттисенчен чылай иртрет.

Рәсәйри банксен рейтингенчә 9 уйәх результатәсемпе "Девон-Кредит" чи рентабеллисем хушшинчә вәсәмәш ыраң йышәнчә.

"Девон-Кредит" банк 1997 сула, тәпрен илсен, сәкән пек результатсемпе вәсләрә:

1. Уставнай капитал 7 хут үсрә. 1997 сул пусламәшәнчә вәл 14 миллиард тенкәпе танлашә пулсан, 1997 сул варринчә уставнай капитал 100 миллиард тенкә ситрә.

2. Банкән хәйән капиталә 1997 султа 138 миллиардран тытәнса 279 миллиард тенкә сити үсрә, урәхла каласан, 2 хут.

3. Банк активә 1997 султа 779 миллиардран тытәнса 1180 миллиарда сити үсрә, урәхла каласан, 1,5 хут.

4. Банк тупашә 1997 султа 265 миллиард тенкә шутланчә, ку вәл 1996 сулхи баланс тупашәнчә 109 миллиард тенкә ытларак.

5. Юридически клиентсен хисепә (предприятиемпе организацисен) 1997 сулхи январән 1-мәшәнчә 906-ран тытәнса султалак вәсләничә 1600-ре сити үсрә.

6. Уйрәм клиентсен хисепә вара 62 пинрен тытәнса 64 пине ситрә.

Уйрәм тата юридически сынсене паракан услугәсене анләлатасси банкән тәп тащисенчен пәри шутланат. Халәхи вәхәтра Нурлатри филиал районта пурнакансене сәк услугәсене сәнет:

1. Халәх вклячәсене вәхәтләха йышәнасси.

2. Урәх учрежденсичә кушарна уқсана вкладчик счетне кәртәсси.

3. Вкладсене урәх кредит учреждениясене кушарасси.

4. Банк килте тивәстерәсси.

5. Вкладчиксен уқсине урәх кредит учреждениянчи юридически сыннан счечә сине кушарасси.

6. Граждансен вклячәсене валютәпа конвертапиләсси.

7. Ют сәршыв валютине сутасси.

8. Халәхән ют сәршыв валютине кушарна вклячәсене вәхәтләха йышәнасси.

9. Валюта вклячәсене урәх кредит учрежденине кушарасси.

10. Коммуналлә услугәсен тәлвәне йышәнасси:

- электроэнергишән

- әшәшән

- налуксем

- шывшән

- хваттершән.

11. Мускаври Пәтәм тәнчери Бизнеспа Информапиллә технологисен Университәчән Хусанти филиаләнчә вәреннәшән тәлвә йышәнасси.

Юридици сыннисене филиал сәк услугәсене сәнет:

1. Расчет тивәстерәвә, унта сәксем кәрәсә:

- расчет, кулленхи, валюта счечәсене уқасси;

- клиентсем хәйсен расчет счечәсем сичен уқса-тенкә кәларма ыйтсан вәсене вәхәтра тәләсси;

- расчет, кулленхи счетсем тәрәх справка материаләсене парасси;

- клиент уқсине Мускав хулине тата Мускав облаһне корреспондент счечәсен системипе баскавлә (сәв кунах) кушарасси;

- илкен ыйтсан уқсана факс тәрәх банка е хәйне парасси;

- документсене ксерокопи тавасси;

- клиент ыйтнине тәлвә порученийәсем пичәтләсси;

- клиент ыйтнине документсене герб пичәчәпе сирәпләтәсси;

- картотека сичен ыписка тавасси.

2. Касса тивәстерәвә:

- клиентсене расчет, кулленхи счетсем сичи уқсана тәрәх парасси;

- валюта счечәсем сичи уқсана тәрәх парасси;

- банкнотсене банкнотсемпе уләштарасси;

- кивелнә купюрәсене уләштарасси;

- инкассациленә уқса-тенкә тепәр хут шутласси.

3. Халәхә хутсен операцийәсем:

- клиент ыйтнине Патшаләхән кәске сроклә облигацийәсен (ГКО) суту-иләвә;

- патшаләхән перекет займән облигацийәсен (ОГЗ) суту-иләвә;

- халәхә хутсен операцийәсен брокер услугисем;

- вексель программисем.

"Девон-кредит" акционер банкән әсән мәнпур сәнәләхә сәк тәлвә пурнаслассине сыхәннә - клиентсемпе әсләссин пахаләхне үстерәсси, вәсем ыйтнине мәнпуренчен тивәстерәсси.

Сәкна пурнаслама вара филиалти пәчәк коллективән пите тәплә те тәлвәлә әсләмәлле. Пиртен кашни банкән ыра ятне үстерәссишән тәрәшәт. Сәкәнта вара паракан информаци тәрәсләхә те, клиентсемпе әсләнә вәхәтри хәвәртләхә тата тәрәсләхә те кәрәсә.

Филиал клиентсәсемпе әсчәнәсене хамәрән пәчәк юбилей ячәпе саламлатәп, филиал клиентсәсене пирә шаңшәшән пурне те тав таватәп.

Малашне те пәрлә әсләсе панатәп.

Эпир сирә ыра сунса кәтетпәр!

Н.Г.САЛАХОВА,
филиал управляющий.

Клуба "ЮЖИКС" ят панә

Нумаях пулмасть районти тәп библиотекән вулав заләнчә район администрацийә сүмәнчи сәмрәксемпе әсләкән пайәпе "Юникс" интеллектуаллә клуб "Ятсем - әмәр тата сәршыв урла" вәйә йәркеләрә. Кунта маланхи тестировани иртнә хулари пиләк

школти 9,10,11 классенчә вәренекенсем кәчәс. Эпир пурнакан сүт тәнчәне ятсен тәнчи темә пулат. Вәсем мәнле пулса кайнине, пәлтерәшне тәрлә наука дисциплинисем тәпчәсе вәренәсә. Анчах та чи малтан - ку лингвистика тата унән ятарлә пайә - ономастика. Сәк наука вәртәнләхәсене

- "ятсем пама пәлнине" халәлләнәчә те сәк вәйә. Вәл 5 турпа иртрә - "Минус пәрре", "Вабанк", "Михәри кушак", "Аукцион". Вәйәра хәйән валюти - "Ас" пурчә. Командәсен задачи: вәйә вәсләннә вәхәта ытларак вәйә уқси пухасси. Ертсе пыракансем сәннә конкурссене хушәнса

та пуянтләха үстерме пулат. "Аукцион" турта ставкәсене үстерсе 1-мәш номерлә школ команди малта пычә. 2-мәш номерлә школта вәренекенсем йәнаш тунипе юлашки икә тура хушәнаймарәс. 3-мәш

номерлә школ ачисем те пите вәйлә команда пулнине кәтартрәс. Руслан Зартынов мала тухрә.

Анчах та "Аукцион" турта пысәк ставкәсем туса, вәсем 2-мәш ыраңа кәна йышәнчәс. 4-мәш номерлә школ команди вәйәра кәтнә тактика суйласа илсе, хәйсен хуравәсене тәплән шухәшласа, чи пысәк - 625 "ас" пустарса, сәнтерүсә тухрә.

Клуба сәмрәксемпе әсләкән пайра вәй хуракан Надежда Селуянова ертсе пырат, вәл хәй пултарулла органи-

зитор пулнине кәтартрә. Клуб әсән планәнчә - хәлләхи вәрмана экскурсия каясси, Менелниксен кунәсем тата Сәваплә Валентинән кунә.

Интеллектуаллә вәйә илсә пулсан, вәл уйәхра пәрре иртет. Тәпри февраль уйәхә вәсәнчә "Тәнчәне эпир мәнне тәләнтерме пултартпәр" ятпа иртә.

Ф.ТИХОНОВА,
тәп библиотека директорән сүмә.

Хай вэхатенче сысна ёрчетессине райони выльах-чёрлех отрасленче пысак тимлех уйаратчёс, аш туса илессине, сутассине эфир республикара малти вырэнсене йышанаттамар. Анчах та юлашки сулсенче ку отраслии ёсsem палармаллах вайсарланчёс, сысна ёрчетессин майёпен юханса пычё, ытти салтавсемпе перле сысна ёрчетессине анасла аталантаракан теп факторсенчен перне - тештыра устерсе илесси чакнине те палартасчёс. Фаванпа та районан сёне ертусисем перчёллө

культурасен тухасне устерме теллевыт тусан, сав вэхатрах сак тупашла отраслие сёнетсе яма задача палартрёс. Тарашни түрре тухрө, результатсем ку умёнчех. Султалак хушшинче ытти сулсенчинчен сурри ытла нумайрах сура илтёмөр, сыснасен йышө те устрө. Сак отраслии ёссене чылай лайахлатма "Нурлат" агрофирма йёркелени те пулашрө. Анчах та райони ёсsem тивёслө шайра мар-ха, пер сысна аминчен сура илни те палартгнинчен чылай сахалрах, выльахсем талакра ут хушасси те

печёккө, 11 пин пуç сысна самартма хатёрленө комплекс-автомат та халь сурма хаватпа сөс ёслет. Теп салтавсем - вырэнсенче сак отраслие сёнетсе ярас ытыва терлөрен тимлех уйарни, выльахсен йышине пэхмалли требованисене сителёклө пэханманни. Фаванпа та специалистсем, ертусёсем, выльахсене пэхакансем сысна ёрчетес ытыва тепрен улаштарас задача таратна. Эфир сёнекен материал сак ёсшөн усалла пулө тесе шутлатпяр.

Лайах пэхна сысна - пуянлаах

Выльахсен йышине пэхассине наукапа сирөплетнө нормасене тепе хурса йёркелесен, вёсене сирөп пэхансан, пер сысна аминчен 18-20 сура илме пулат, самартсан вёсем 2-2,5 тонна сысна ашө парасчөс. Паллах ёнтө, кун пек пултяр тесен түрө камалпа вай хумалла, ёсе теплө шухашласа йёркелемелле. Фаванпа та зооветспециалистсен, ферма заведующийёсен чи малтан ёсе терөс йёркелесе ямалла, унтан вара выльах пэхакансенчен технологи требованыйёсене сирөп пурнаслама ытмалла.

Сыснасен йышине устерекен амана - теп тимлөх

Сысна ёрчетес ёсre пысак ёрчевлө (перре саварласан 10 суракан кая мар) тата сөтлө сысна амисемлө кетү йёркелемесен, лайах результатсем тума суккине кашни специалист пёлмелле. Сыснасен йышине устерекен амана чи лайах, перре

саварласан 9-10 суракан кая мар пулла амасенчен суйласа илөсчө. Кетөве устерекен амасене сыснасем пэхакан чи лайах ёсченсене шанса парасчө. Вёсене уйрам тытасчө, апатлантарма чи лайах условисем туса парасчө, хёлле те, сулла та усалма илсе ту-

хасчө. Сак сысна амисем лайах шайра пулни - малашне анаслах тумалли тата кирлө чухлө сура илмелли шанчак. Сысна йышине устерекен тата теп амасем нумайрах пулсан, вёсене ушканпа саварлаттарма сямалрах.

вэхатра асасене 100 килограмм чөрө виçе пуçне 3 килограмм апат единици парса лайах апатлантармалла. Амасем синчен каласан, вёсене ытла самар е начар пулсан чуптарма юрамасть. Ун пек амасен сөтлөхө печёккө. Чуптарас умён 15-20 кун маларах хөсёр амасене терлө апатпа тараниччен апатлантарасчө. Пөтө амана концентратсем сөс мар, саплах сөтеклө апат та памалла. Пер килограмм шар виселлө 10 суракан кая мар, саплах лактаци тапхярөнче тутя тытакан япаласен резервө сителёклө пултяр тесен, сысна ами пөтө тапхярта тата 30-50 килограмм ут хушмалла.

Чиркири - сысна амисен рационенче лайах пахалэхлө апатсем пулмалли. Саварламалли амасене сёрнө, шанна, кавакарна апат ситерсен, вёсен хырамёнчи сураем вилме пултасчө. Чупна амасене 2-3 кун хысанах станоксене уйарасчө те станоксем сине хасан чупнине палартса бирка сакасчө. Саварламалли ама юлашки уйах сурөнө чухне рациона 4 килограмм сити апат единици кертөсчө, вёсенчен 30 процентчө парса шугланать, саплах хаймасар сөт, курак санахө парасчө. Саварличчен 4 кун юлсан амана талакра памалли рациона 30 процента сити чакарасчө. Саварличчен ама айне таса та ашя ыраш уламө сарасчө. Сысна ами саварлама

аптарасан ана чамлать, сак хаватрах саварлама пулашать. Кайран вара амана тула сасалөпе патратна пата сине 30 гр. пура тата 20 гр. тавар хушса парасчө. Ёмөртекен сысна амисен сөчө час чакать. Сөт анна перремөш эрнере вал талакра 6-7 килограмм шугланать, виçсөмөш эрнере 10 килограмма ситет те кайран вара хуллен чакать. Фаванпа та сысна амисене апатлантарассине пысак тимлөх уйармалла. 100 килограмм виселлө сарак амасене 3 килограмм апат единици тата кашни сура пуçне 0,5-шер килограмм апат единици уйарса парасчө.

Ушканпа саварлаттарни

- ку, палла ёнтө, пер витере е пер ушканта кёске вэхатра - 7,14,21 кун хушшинче сураем илни. Сак сыснасене саварлаттарна вэхатра дежурство йёркелеме,

ёрчеве йышанма май парать, савна май хушса тата 25-30 процента сити сура сыхланса юлать. Саварлаттарассине терөс йёркелесен вите-

пе туллин уся курса пуян ёрчев илме пулать. Аяларах ушканпа саварлаттарассине йёркелемелли график сёнетпөр.

Ёмөкен сураене уйрам тимлөх кирлө

Сысна амин мөн чухлө чөчө, ун патне саван чухлө сура хаварасчө. Килти выльахсенчен сысна сөс хайён сурисене тимөрпе тата кальципе сителёклө тивөстереймест. Сураен юнө сахалланать, саванпа та 3-мөш тата 7-мөш кунсенче вёсене феррогликин, ферродекс эмелсемпе укол тавасчө, пура, тыра, камрак парасчө. Вёсем

пулмасан сураем хайсен айне сарна улама хыпасчө, стена сене кашласчө, сак вёсен вар-хырамне пасать. Икө уйаха ситиччен сураене 7 килограмм таран хаймине уйарман сөт, 16 килограмм хаймасар сөт, 18 килограмм концентратсем, 2 килограмм курак санахө, 5 килограмм сөрүлми ситереçсө.

Хаймине уйарман сөт ялан пултяр тесен, сысна ферминче темисө ёне усрама май пур. Саплах сөте искусственнай майпа хатёрлеме пулать. Сураене типө, персермен концентрациленө апата ситерме пачах та юрамасть, вал пысак пахалэхлө пулсан та. Сысна сурисене кунне 4-5 хут ситереçсө. Апатлантармалли график сакан пек:

Саварламалли тапхярсем	Чуптармалли сроксем	Саварламалли сроксем	60 кунхи сураене амашёнчен уйармалли сроксем	Витесене тепре саварлаттарма хатёрлени
I	20.10-11.11	9.02 - 2.03	9.04	майн 3-мөшө төлне
II	19.01-09.02	11.05 - 1.06	8.07	июлен 31-мөшө төлне
III - суллахи лагерьсенче	11.02 - 22.02	25.05 - 14.06	27.08	лагерьсенче саварлаттарма
IV	17.04 - 7.05	7.08 - 27.08	8.10	октябрөн 31-мөшө төлне
	18.07 - 7.08	7.11 - 27.11	8.01	январөн 31-мөшө төлне

Ушканпа саварлаттарасси сине куçас тесен, чи малтан ашя витесем (маточник-лагерьсем) кирлө. Сыснасем саварланя вэхатра тата перремөш икө кунөнче витене хутмасан, сураем сыхланса юласса шанма сук. Читлөхсенче 26-30 градус ашя тытмалла. Сак теллевыте витери урайсене ашятасчө, ку питө меллө.

Сысна амисем усракан витесене генераторсемпе, котельнайсенчен пыракан парасемпе ашятасчө, анчах та кунсар пуçне ашятакан лампасемпе уся курмалла, выльахсен айссене ыраш уламө сармалла. Сак требованисене түрө камалпа пурнасла-са Муса Джалиль ячөпе хисепленекен, Кузнецов ячөпе хисепленекен, "Рассвет", Синдряков ячөпе хисепленекен хуçалэхсенче пысак ёрчев илөсчө тата вёсене сыхласа хаварасине тивөстереçсө.

Пөлтөр юлашки виçө хуçалэхра 2900-3700 сура илме пултарна, перремөшөнче вара унчөнхи катартава икө хут устернө. Паллах ёнтө, сывя ёрчев илсе ана ситөнтөресси чи малтан сысна амисемпе асисене мөнле пэхнинчен тата вёсене чуптарма хатёрлениччен килет. Ушканпа саварлаттарма тытаниччен 40 кун маларах сысна асисене чуптарма хатёрлөсчө. Чуптарна

Йёрке номерө	Апатсем	6-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	Пурө килогрампа
1	Хаймине уйартгарман сөт	50	150	250	100	50	-	6,75
2	Хаймасар сөт	-	-	150	300	500	600	15,5
3	Тыра	25	50	80	100	120	150	5,1
4	Дөрт	-	50	100	200	300	550	12,0
5	Курак санахө	-	10	20	50	50	100	2,0
6	Тавар	2	3	4	4	5	10	0,3
7	Пура	3	3	5	5	10	15	0,4

Сывя ёрчев илесси, ана усраси саварламалли амасемпе сура сене прививкасене вэхатла та теплө тунинчен те нумай килет. Юлашки сулсенче сакна валли укча-тенкө сителёклө уйарманнипе ку ёс пысак сиен түсрө.

Хальхи вэхатра район ертусисем ветеринари енпе кирлө укча-тенкө тупас телөшме мерасем йышанаçсө, ку телөшме вырэнсенче те ёслемелле. Хуçалэхсенчи зооветспециалистсем теллевлө ёслесен сөс сысна ёрчетессинче

лайах результатсем тавасса шанма пулать.

А.УХВАНЬКОВ,
районти ял хуçалэхөпе апат-симөс управленийөн выльах-чёрлөх ёрчетес телөшме ёслекен пай начальникө.

Кухня валли сөнө гарнитур сутатпяр. Адрес: К.Маркс урамө, 9-8.

Пер пүлөмлө хваттер сутан илетө. Телефон: 5-29-59.

Икө камералла холодильник сутатпяр. Телефон: 5-26-42.

ПӨЛТЕРҮСЕМ

3 пүлөмлө хваттер сутатпяр. Московская урамөнчи 5-мөш суртри 45-мөш хваттерте 17 сөхет хыссян ыйтса пёлмелле.

Хваттер тара илетө. Телефон: 5-23-85.

Лаша, вайсарсем тата сысна сураем сутатпяр. Андреевка ялөнчи 39-2-54 номерлө телефонпа Даниловран ыйтса пёлмелле.

Апат-симөс комбиначө патөнге гараж сутанать, хакла мар. Телефон: 2-27-08.

Чăваш календарĕ

Саламлатпăр!

Ерепеленче пуракан юратнă шăллăмăра **Феликс Алексеевич Соловьева** 25 сул тулгарнă ятпа чун-чĕререн ашшăн саламлатпăр.

Йывăссем те саламлаççĕ
Ал çупса паян сана,
Те вĕсем те апланаççĕ
Кун пек кун пĕрре кăна.

Ким, Наташа тата Мариночка.

Вăтам Хăмăшлăра пуракан **Валерий Петрович Левакова** суралнă кун ячĕпе чун-чĕререн саламлатпăр. Хуйха-суйха хыçала хăварса, мал ĕмĕте шанса пурайма, çирĕп сывлăх, вăрам ĕмĕр сунатпăр.

Тăванĕсем.

КАРЛАЧ - ЯНВАРЬ.

Кун таврăнса хĕвел тўпене улăхса пынăран "Карлач хĕрлĕ вăкарăн хўрине хăпартать" тенĕ. Кунсем шартлама сивĕ пулнăран "Карлач уйăхĕ кĕçĕн карлач майракине хуçать, пичĕшне те сĕнтерет" тенĕ.

Уявсемпе паллă кунсем: Кăшарни (Хĕл эрни) - пĕр-пĕрин патне сĕр вуртмаллах лашапа хăнана сўренĕ (1-8 числосенче). Хĕр сăри - хĕрсем кўршĕ ялсенчи тăванхуранташ хĕрсене хăнана ченсе хĕр сăри, хĕр ĕçки ирттернĕ. Уява кашниех хайĕн сăрипе пынă, ĕссе унăн пахалăхне тĕрĕсленĕ (6-8).

НАРАС - ФЕВРАЛЬ.

Санталăк саплах сивĕ тăнăран "Нарас уйăхĕ ваттине те чуштарать, юлхава та ташлаттарать" тенĕ. **Уявсемпе паллă кунсем:** Хĕллехи ĕçкĕ (3-5). Хĕр пăхма сўраçма сўренĕ вăхăт (3-15). Ашăпа сивĕ тавлашнă кун (15). Карта йышне чўклени - тултах пăтă пĕçерсе виçĕ сăпала картишне сапнă, выльăх туррисене чыласа чўк апачĕ сине, сăра ĕçнĕ, сурт-йĕр тавра суннă вутпўçисем лартса тухса кашкăр туйне хăратнă (17-19).

ПУШ - МАРТ.

Пушă вăхăт, хĕр сўраçса пушă пăрахнă уйăх. Сăварни чушнă уйăх. "Пушă уйăх

сарай сунаттинчен пăрпа тумла юхтарать, шăтăкĕнче сывăракан упана саварса вурттарать, суха пуçпе урапа çинчен аса илтерет".

Уявсемпе паллă кунсем: хĕвел саврăнни, чăваш сăварни эрни. Сĕрен е вĕрем кунĕ (19).

АКА - АПРЕЛЬ. "Ака уйăхĕ тимĕрçĕ ласçине уçать, суха пуçне тушать, вăрлăх тасатать, ака тăвать, ака пĕтерсе пăтă пĕçерет, выльăх-чĕрлĕхе картаран кăларать, кĕтĕве ярат. Ака уйăхĕ пир сапаты, хĕр парнине хулăмлатать".

Уявсемпе паллă кунсем: Йĕрĕх эрни. Юр кайса сĕр уçалнă эрне (7-15).

Сĕр чĕрлĕнĕ кун, пĕрремĕш аслати кунĕ. Ака пăтти, акана тухнă, ака пĕтернĕ кунсем. Хурт чўкĕ - вĕллери хурт амине чўкленĕ кун (1-7). Мăнкун (19).

СУ - МАЙ. "Сăва тухсан лĕпĕшсемпе пĕрле ваттисем те чĕрĕлĕçĕ. Су уйăхĕ выльăха ура айĕнчи апатна усрат".

Уявсемпе паллă кунсем: сурхи ĕссене пĕтерсен киремере е чўк вырăнĕнче (чукырта) аслă чўк ирттернĕ. Ун хыççан телĕр кунне е телĕр эрнере ака туй уявĕ тунă. Карта йыш чўкĕ - выльăха хăтлăх паракан турăсене асăнса ирттернĕ чўк (5). Сурхи чўк (28).

СĔРТМЕ - ИЮНЬ.

Сĕртме уйăхĕ. Хĕрураç туйĕсен вăхăчĕ. Хĕвел

хăватланнă вăхăт.

Уявсемпе паллă кунсем: чукурти е киремере чўк (2). Сумар е сĕрси чўкĕ (12-30). Çинçе (25).

УТА - ИЮЛЬ. Хĕвел тухиччен тăрса ĕсе пуçăннăран чăваш: "Ман сине хĕвел ўкмен", - тенĕ. Утă-курăк ўссе ситнĕ, выльăх тăраннă вăхăт.

Уявсемпе паллă кунсем: утă чўкĕ - улăха пăтăпа чўкленĕ. Пилĕке утă ярамĕнчен пĕтерсе тунă пĕçихипе сыхнă (1-2). Уй-хир ĕçĕсем умĕнхи чўк (7). Хурт чўкĕ - вĕлле хурчĕн амине караслă пылпа чўкленĕ. Сывăх тăвансене сĕнĕ пылпа хăналанă (14).

СУРЛА - АВГУСТ.

"Сурла ана кăшлатъ, сĕмел лартать. Сурла пилĕке таят, хул пуçи сине ларать".

Уявсемпе паллă кунсем: Аслати эрни (1-7). Ёлен (2). Сĕнĕ тырă чўкĕ - сĕнĕ сăнăхран сăкăр пĕçернĕ, ана туррисене асăнса чўк тунă, пĕлтĕрхи тырра киветнĕ (18-25). Кĕрхи ака пăтти (25-31).

АВАН - СЕНТЯБРЬ.

"Аван шăрши чуна савать, ларнă капан куçа савать".

Уявсемпе паллă кунсем: аван пăтти (1-3). Автан сăри (15-17). Чўклемĕ (22-24). Сĕрпе кун танлашни, сĕр таврăнни (23).

ЮПА - ОКТЯБРЬ.

"Юпа уйăхĕ хирти ĕсе пĕтерет. Урпа вырса пĕтерсен кĕрхи ĕçкĕ тăваççĕ".

Уявсемпе паллă кунсем:

хурт чўкĕ - юлашки хут вĕлĕсене пăхса тĕрĕслĕçĕ те чўк тунă хыççан 3-4 эрнере утар суртне е тĕпсакайне лартаççĕ (1). Сĕрен е вĕрем - вилнисен чунĕсене ялтан асатса яраççĕ (13). Юпа - сак султалакра вилнĕ сынтăпри сине юпа палăк лартаççĕ (20). Кĕрхи сĕмĕк-масар сине тухса ваттисене асăнаççĕ (22). Кĕрхи ĕçкĕ (22-24).

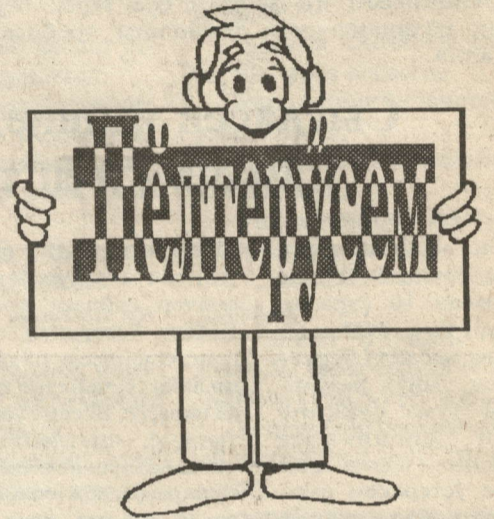
ЧŪК - НОЯБРЬ. Ėссе-не пуçтарса кĕртнĕ уйăх. Выльăх шутламалли уйăх. Пўрт-суртри ашпа хуракан уйăх.

Уявсемпе паллă кунсем: хĕрт-сурт чўкĕ - кил сурта сыхлакан Турра асăнса хĕрт-сурт пăтти пĕçерсе сĕсĕçĕ (3). Карта йыш чўкĕ - хĕл каçарма хăварнă выльăх картинче пăтă пĕçерсе сĕсĕçĕ (10-12). Шыв чўкĕ - сăлкусене тасатаççĕ, лаша шăвармалли валаксем, валашкăсем лартаççĕ, шыв хуçисене асăнса кĕселпе чўк тăваççĕ (17-19). Султалак чўкĕ, хĕл умĕнхи чўк (24-27).

РАШТАВ - ДЕКАБРЬ.

Сул-йĕр хуяпнă, сын сула тухман уйăх. Улах лармалли уйăх. Вăрă-хурач пусмăрланман уйăх.

Уявсемпе паллă кунсем: пуйттан эрни (карачун эрни) - ку вăхăтра хĕвел халсăрланса пырат, кун каталса ситет (15-22). Кун таврăнни (25). Сурăхсем пăранласа пĕтернĕ вăхăт, сурхури (25-31). Сĕнĕ сул каçĕ (31).

Мамăк ялĕнчи инкубатор станциĕ март уйăхĕнче тухакан чĕпсене туянас текенсенчен заказ йышăнат. Уççана малтан тўлемелле. Телефон: 4-12-46.

1992 султа туса кăларнă ВАЗ-21099 сутатпăр, "лагуна" тĕслĕ, 1996 султа кузовне улайтарнă, автомагнитола, сарлака резина, чехолсем пур. Хакĕ 35 пин теикĕ. Çирĕклĕ ялĕнчи Альфис Хаммадиевран ыйтса пĕлмелле.

Уйрăм сурта 2 пўлĕмлĕ хваттерне улайштаратпăр. Адрес: Южная урамĕ, 15.

"Нурлат строительство материалĕсем" ОАО Мамăк ялĕнчи "Строительство материалĕсем" магазинĕн пĕр пайне тара парать. Хакĕ калаçса татăлнă тăрăх.

1991 султа туса кăларнă ВАЗ-21053 сутатпăр. Якуркел ялĕнчи Николай Васильевич Терентьевран ыйтса пĕлмелле.

Силикат кирпĕч (Димитровград, Ульяновск хулисĕнчен), 200x200x400 керамзитпа бетон блоксем, пенопласт сутатпăр. 0004009 номерлĕ свидетельствăна Димитровград хулин администрациĕ пай. Телефон: (84-235-6-81-13).

М.Б.Багрянцев врач сывисене эрех ĕçнинчен тата табак туртнинчен пĕр сеансра сиплет. Пирĕн патра кăна!

Сеанса пĕтĕмпех анонимлă ирттеретпĕр. Сипленĕ чухне тăванĕсем пулма пултараççĕ. Справка паратпăр. Консултаци, калаçу, каçрахи сăнавсем тата кодировани хыççайхи пулайшу - тўлевсĕр!

Сипленĕ кун, эрнекунсенче, февралĕн 27-мĕшĕнче, мартĕн 13-мĕшĕнче районти культура суртĕнче 11 сехетре сывăнтару тата калаçу ирттеретпĕр. Лицензи МЗ РФ N00164-30, 1995 сулхи январĕн 16-мĕшĕнче пай.

Тĕп редактор Р.Ф.ЗАМАЛЕЕВ.

Редактор тивĕçĕсене пуриçлакан Т.И.БУРАЙКИНА.

* Улах юррисем

Аванман йывăçа авас терĕм

Аванман йывăçа авас терĕм, Темĕн чухлĕ сĕмерт татас пек. Сăкăн чухлĕ пĕве эп ўстертĕм, Темĕн чухлĕ ырлăх курас пек.

Пĕчĕккĕ чух эпĕ пĕчĕккĕчĕ, Шăл хушшинчи майăр тĕшĕчĕ. Пĕчĕккĕрен пысăк, ай, эп пултăм, Араскалăм сукран хур пултăм.

Ир пулатъ-ши паян, каç пулатъ-ши, Элле кăнтăрлахи вăхăт-ши? Ыр курĕ-ши пуçам, ыр курмĕ-ши, Элле ĕмĕр саплах иртĕ-ши?

Ула хурсем шыва, ай, кĕресĕçĕ, Урасем шуралчăр, тееççĕ. Пире кураймансем, ай, сĕсĕçĕçĕ, Сынлăхран кăларас тееççĕ.

Аттăмăрсем лайăх сăран тесе Урăрсене урлă ан пусăр. Эпĕ пуян сыннăн ачи тесе Сын сĕклейми сăмах ан калăр.

Ик хут чўречўне яр уçса яр - Сăкса хунă сĕлкĕр вĕл вĕçтĕр. Сăмахна каласан хама кала Санран ман кăмăлăм сивĕнтĕр. Пуçса йĕркеленĕ Е.ИЛЮШКИНА.

Котельнайсенчи пушар

Республикара пушар час-часах пулни пăшăрхантарать, котельнайсенче тата ытти ашăтакан установкаксемпе усă курнă чухне пушар хăрушсăрлăхĕн правилисене пăснине пушарсем тухаççĕ.

1997 султа сак сăлтава пула республикара 24 пушар пулнă, вĕсенче пĕр сын вилнĕ тата виçĕн суранланнă. Пулăх енчен чылай сиен кунĕ.

Хăшпĕр чухне шĕвĕ топливо вырăнне хутса ашăтакан сĕрте усă курма юраман, час хыпса илкен шĕвексемпе усă курнине пушар пулат.

Сапла, 1997 сулхи февралĕн 4-мĕшĕнче Ленингорск районĕнчи Новая Чершила ялĕнчи шул котельнайĕнчи кăмакаран сулăм персе тухнă. Топливо вырăнне кунта уйрăмах хăрушă шĕвекпе усă курнă, нормапа плюс 45 градус Цельси вырăнне минус 13 градус-

ран каярах пулнине хыпса илнĕ.

1997 сулхи декабрĕн 9-мĕшĕнче Тетĕш ялĕнчи "Сельхозтехника" АООТ котельнайĕнче пушар тухнă. Сăлтавĕ - топливо вырăнне "Нижнекамскнефтехим" акционер обществăсен туса кăларакан хăрушă та питĕ хăвăрт хыпса илкен "А-4" абсорбентпа усă курни.

Нумаях пулмасть "Тĕрнеç" ялĕнчи шул котельнайĕнче пушар тухнă. Ун çинчен хаçатра сывнăчĕ ĕнтĕ.

Интересленекен ведомствăсен ертўсисене котельнайсемпе ашăтакан установкаксем пушар хăрушсăрлăхĕпе тивĕçтерес тĕлĕшпе васкавлă мерăсем йышăнма ыйтатпăр.

Н.СУЛЕЙМАНОВ, 73-мĕш ПЧ начальниķи сумĕ, шалти служба майорĕ.

Учредительсем: Нурлат районĕн администрациĕпе редакцин ĕç коллективĕ

Хаçат эрнере виçĕ хутчен - юнкун, эрнекун, шăматкун тутарла, вырăсла тата чăвашла тухать.

ПИРĔН АДРЕС: 423000, Нурлат хули, Карл Маркс урамĕ, 19.

ТЕЛЕФОНСЕМ: редактор - 2-12-14, 2-22-81, редактор заместителĕ тата советсемпе обществăлла организацисен пуриçĕн пайĕ - 2-10-44, редактор заместителĕ, яваплă секретарь - 2-18-67, редакторĕн вырăс дубляжĕ енĕпе ĕçлекен заместителĕ - 2-14-16, редакторĕн чăваш дубляжĕ енĕпе ĕçлекен заместителĕ - 2-10-44, ялхуçалăх пайĕ, промышленность, сырусемпе массăлла ĕç пайĕ - 2-22-51, бухгалтери, реклама пайĕ тата фотокорреспондент - 2-15-63.

Хаçата Тутар Республикин Информацие пичет министрствинче шута илнĕ.

Регистрацисен номерĕ 34.